

Neuvontakäynti

Ylöjärven museo 7.6.2023, Korpulan päärakennus

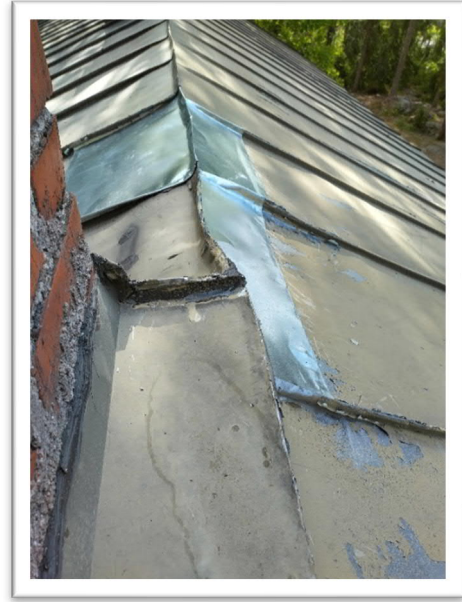
Läsnä Ylöjärven kulttuuripalveluista Minna Vallin, Leila Gröndahl, Marja-Leena Saarinen, Veera Schrey sekä perinnerakennusmestari Anne Uosukainen ja seutumuseotutkija Heli Hietämäki Pirkanmaan maakuntamuseosta.

Ylöjärven museon kausityöntekijät ovat huomanneet Korpulan päärakennuksessa voimakasta pistävää hajua, jonka takia rakennusta on pidetty yleisöltä suljettuna. Koululaisopastuksia on rakennuksessa pidetty jonkin verran, mutta rakennuksessa ei ole pystytty olemaan pitkiä aikoja kerrallaan. Hajuhaitan takia rakennus oli ensimmäisen kerran poissa yleisökäytöstä kesäkauden 2022. Kausityöntekijöiden mukaan haju on ennestään voimistunut viime vuodesta.

Eteisessä havaittu normaalia, mutta melko voimakasta tunkkaista hajua, joka on ilmeisesti kuitenkin miedontunut huomattavasti tuuletuksen ansiosta. Tuvan puolella ensivaikutelman perusteella ilma ei ole tunkkainen, mutta pidemmän aikaa ollessa ilma vaikuttaa hieman pistävän tunkkaiselta. Pirtin puolella ei ole havaittua tunkkaista hajua, ja ilma vaikuttaa olevan raikas.

Rakennuksessa on ollut kattovuoto, joka on aiheutunut lapetikkaiden irtoamisesta vuonna 2021, joka rikkoi samalla kattorakenteita. Kattorakenteita on viime vuoden aikana korjattu piipun ympäristöstä paikkaamalla vuotokohtat. Katteen rikkoutuminen oli mahdollistanut veden valumisen piipun juurta pitkin alapohjaan saakka. Lisäksi tuvan puolella oli havaittu ala- ja yläpohjassa vesivaurio laajemmalla alueella takan edustalla, joka on hyvän tuuletuksen ansiosta päässyt mahdollisesti kuivumaan.

Rakennuksen lattiarakenteita on aikaisemmin avattu pirtin puolella, mutta tuvan puolen lattiaa ei samalla kertaa aukaistu. Tuvan puolella on ponttilattia, joka ei päästä kosteutta läpi yhtä helposti kuin pirtin puolen lattia.

KUVA 1 ja 2: Piipunjuuri, lapetikkaat ja kattopeltien paikkaukset vaikuttavat olevan kunnossa.

Havainnot

Katto vaikuttaa olevan kunnossa; vuotokohtia ei havaittu, paikkaus onnistunut. Paikkamateriaalit vaikuttavat olevan rakennuksen keskitilan kohdalla, alla piippu sekä kammari. Kattorakenteet vaikuttavat olevan suhteellisen tiiviit.

Päätykolmioista puuttuvaa tuuletusaukot.

Yläpohjan tuuletus on kunnossa, eikä ullakkotilassa haise tunkkaiselta. Purut vaikuttavat kuivilta, eivätkä haise ummehtuneelta. Piipun ympärillä purujen alla muovia.

KUVA 3: Päätykolmioista puuttuvat tuuletusaukot, mutta yläpohja vaikuttaa tuulettuvan hyvin, eikä ilma ole ummehtunut.

Suosittelut toimenpiteet

Tarkistetaan löytyykö aiemmista korjaus- ja huoltotoimenpiteistä raporttia. Tarkistetaan, mitä katonkorjauksen yhteydessä on todettu, sekä mitä ullakkotilalle ja lattiarakenteille on tehty.

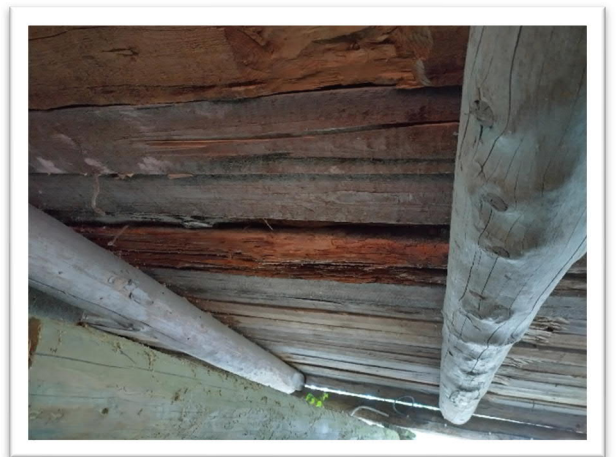
- Yläpohjassa ei havaittu ongelmia, mutta tarkistetaan, onko purumateriaali kuivaa ja onko purujen alle laitettu muovi. Mikäli muovia havaitaan, se poistetaan kokonaisuudessaan. Myös märkä purumateriaali poistetaan, mikäli sellaista havaitaan. Purut eivät rakennuksessa ole tarpeen, joten vanhaa ei tarvitse korvata uudella.
- Tarkistetaan millä maalilla tuvan muuri on maalattu. Voiko olla hajun lähde?

KUVA 4: Yläpohjasta poistetaan muovi

Tuvan alapohja avataan ja varmistetaan, löytyykö sieltä ongelmia. Lattia avataan vähintään piipun ympäristöstä siihen saakka, missä märkiä lattialautoja on havaittu olevan.

- Ryömintätilasta nähdään, että piipun juurelle, alkuperäisen harjaspuolikkaan kohdalle on laitettu muovia. Muovi on lattialankkujen alta poistettava kokonaisuudessaan.
- Harjaspuolikkaassa vaikuttaisi olevan vanha lahovaurio. → vaihdetaan mikäli tarpeen.
- Varmistetaan alapohjan materiaalien tilanne. Mikäli märkää materiaalia löytyy, tulisi se vaihtaa kuivaan. Alapohjasta voidaan poistaa myös paperointi.
- Pudonneet lattiahaltijat nostetaan kiville.

KUVA 5: Alapohjan kunto tarkistetaan.

Rakennusta lähimmät lehtipuut kaadetaan ja muut kasvillisuudet harvennetaan. Tällä hetkellä alapohja pääsee tuulettumaan hyvin, mutta yhden koivun juuri alkaa lähestyä alinta hirsikertaa eteläpäädyssä.

Suljetaan tuvan ikkunaluukut ja poistetaan ikkunat → järjestetään tuuletus paremmaksi. Mikäli hajun lähde ei ole, voidaan jatkossa tehostaa tuvan puolen tuulettamista talvikaudella poistamalla ikkuna-aukoista sisemmät puitteet.